

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Szentmihály-utca 1. szám,
hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Előfizetési ára
Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felölös szerkesztő:

Dr. FRIEDMANN GYULA.

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: **Papp György könyvnyomtató intézete**
hová a hirdetési díjak küldendők.

Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyilttér sora 50 fillér.

Dr. Reiner János

egyet. tanár, a m. tud. akadémia tagjának beszéde a gyulafehérvári Nemzeti Munkapárt 1910. márcz. 12-iki alakuló gyűlésén.

Tisztelt Uraim!

A történelem logikája teremtette meg ezt a helyzetet, a mely minket munkára szólít.

A magyar nemzetnek hagyományos ereje regenerációt követel és szembeállít egy új historiai feladattal, a melynek munkáiként s hirdetőiként jöttünk ide, a nemzet erejébe vetett hittel.

Hittel, a melyet nemcsak a történelemből s a magyar nemzet karakteréből merítünk, de a melyet egyenesen reánk kényszerítenek az előttünk lefolyt közelmúlt eredményei és tanulságai.

Rövid négy év eredményei és tanulságai ezek, a melyek a nemzetet felrázták a nehéz lázálomból s reális munkát követelnek ez éveknek hibái s tévedései helyébe.

Ami ez éveknek veszteség számláján az országra, a nemzetre nézve súlyos teher, azt ma ezen helyen ne panaszoljuk; hiszen súlyos veszteségek, nehéz tanulságok nemzetek életében gyakran regeneráló megfontolásoknak, mérhetetlen erőgyűjtésnek s erő kifejtésnek forrásai.

S a mit pedig ez évek egyéni erők s egyéni értékek felretételével s megsemmisítésével végeztek, azok súlyos áldozatok, a melyeket a nemzeti élet regenerálásának nagy munkája kezdetén feltárnunk s talán meglatnunk is kár volna.

De meg kell állapítanunk azt, hogy azon kormányzat, amely az erők gyűjtése s értékesítése helyett elzárta a legértékesebb erők útját, nem a nemzet életével összeforrott kormányzat, hanem csak parciális s partikularis érdekek képviselője lehetett.

A kormányzat azon iránya kétségtelenül azt mutatja, hogy az — minden hazafias színezés dacára — nem vétethetett a nemzet egészéből s nem juttathatta kifejezésre a nemzet egészének vágyait, gondolatait, szükségleteit s törekvéseit.

S éppen az adja ezen idők meddőségének magyarázatát.

Az, hogy hiányzott a nemzet akarának, tevékenységének szerve; az egészséges parlamenti alakulás, egészséges parlamenti élet és kormányzat.

Csodálatos rövidlátást tétel fel a nemzetről, aki a nemzettel elhitetni véli azt, hogy az u. n. nemzeti követelések azért nem voltak megvalósíthatók, mert a kormány kebelén belül e követelések reprezentánsai kisebb arányban voltak képviselve, mint a többiek.

Holott ma már általánosan felismert igazság, hogy a gyöngeség, a tehetetlenség forrása legfőképpen az, hogy hiányzott a nemzeti akarat érvényesülésének egyik alkotmányos szerve a maga egészséges alakában s hogy a kormány szerződési lekötöttséggel vállalta teendőinek, működésének irányát s konkrét feladatait.

Hiszen azon tény, hogy hosszú időn át hiányzott a parlament működésének, a nemzeti akarat nyilvánulásának lehetősége s hogy később az ellenőrzés nélkül működő parlament működése előzetes lekötéssel irányított, okozta azt, hogy a koalíció — szótárának egyik verziója szerint — tehetetlen volt a császárral szemben.

Holott a nemzeti akaratnak egészségesen működő szerve még időleges nehézségek esetén, nehéz időkben

is szükségképpen megtalálja összhangját a magyar királlyal.

Itt volt és itt van az ütköző pontja a magyar politikának.

S erős a hitem, hogy ma, a mikor a nemzetnek sorsa felett talán történelmi jelentőségű döntéssel kell határoznia, a nemzet döntésével ezen irányban is meg fogja szerezni a garanciákat.

A magas politika nyelvén szólva keresnünk kell mindazt, ami helyreállítja az összhangot a nemzet és királya között.

Ezen tételt a gyakorlati politika nyelvére fordítva csak helyre kell állítanunk a rendesen működő parlamentet, a melyet a nemzet egészének egészséges, józan elhatározása teremt meg s a nemzeti akarat ezen szervének meg lesz az ereje képviselni s munkálni; akarni s érvényesíteni — a nemzet s a király közötti összhangban — a nemzet érdekeit.

És lehetetlen, hogy a nemzet ítélete félre ne tolja azokat, a kik még ma is programként hirdetik azon felforgató, azon forradalmi eszmét, hogy bármily kevesen nyerjenek is helyet az ujonnan alakulandó parlamentben, megakadályozzák a nemzeti akarat érvényesülését.

A parlament meg nem hamisított szabad működésének helyreállítása két főirányban bir döntő jelentőséggel.

Egyfelől garancia arra nézve, hogy a nemzet ereje, tekintélye s súlya megteremti az összhangot a nemzet és királya között; másfelől tért nyit annak, hogy a nemzet vágyai, szükségletei s törekvései kifejezést s érvényesülést találnak.

S éppen azért is ezen alkotmányos szerv restaurálás, a szükséges előzménye minden konkrét működési programnak, a mely annak alapot s tartalmat is fog adni.

Azonban a nemzet döntése, legalább negatív irányban, a választói jog szabályozása kérdésében is határozó lehet.

Hiszen, ha a választói jog mai szűk körű alakjában sem rejtene magában elég garanciát arra nézve, hogy a nemzet saját sorsa felett még a legkritikusabb pillanatokban sem tud komolyan határozni; ha a kiválasztottak e köre sem tudja a nemzeti akarat alkotmányos szervének garanciáit biztosítani, akkor csak a kétségbeesés tanácsadása lehetne a belátás kisebb fokán, a nemzeti érdekekhez kötöttség lazább kapcsolataiban állóknak határozó befolyást adni a nemzet sorsa felett.

Ezért lehet e döntés határozó a választói jog mikénti szabályozása s kiterjesztése kérdésének.

Maga a kiterjesztés gondolata elől ma már elzárkózni nem lehet és ez elől elzárkózni ma már senki sem kíván; de viszont nem szabad elfelejteni azt, hogy mily távolságok forognak fenn az ösztönös tekintetben, a radikális átalakítást propagáló mai politikai pártok álláspontja és a korlátozott mérvű kiterjesztés hívei között.

Köztudomásu, hogy a választói jog radikális kiterjesztésének követelését, a magyar vezényleti nyelv követelésének elejtéseért cserébe s elleplezéseül állították fel; de arra is gondolni kell, hogy ez az azt ma

programként hirdető párt részéről — emellett — még súlyos logikai ellentmondást is rejt magában.

Mert az általános választói jog radikális átalakításának gondolata csodaszerűen van felállítva, mely a közjogi ellentétek, közjogi programok, elvek, politikai küzdelmek helyébe a gazdasági érdekek ápolását léptetné.

S ezzel szemben pedig éppen azon párt, mely a választói jog radikális kiterjesztését propagálja, veszi fel újra azon felretett pajzsot, a melyre a közjogi jelzavak vannak felrajzolva, de a melyekkel harcra menni ma nem lehet.

Mert nem hihető, hogy a nemzet még ma sem ismerte volna fel a tényt, hogy a 48-as jelszavak ma már, a ma szereplő pártok szájában üres szölamok.

De hát a valóságban igazán mi is a különbség, a közjogi eltérés, a melyben a 48-as elvek fentartása manifestálódna?

Talán az önálló bank 1911-re, vagy bármely más fix terminusra való felállításának követelése.

Hiszen e részben az egész ország ünnepélyes kijelentésként hallotta, hogy az önálló bank felállításának joga vita tárgyát sem képezheti s hogyha a közös bankkal való megegyezés feltételei nem biztosítják azon gazdasági előnyöket, a melyeket az ország gazdasági élete szempontjából feltételekként felállítunk, akkor magunk is rálépünk az önálló bank felállításának területére.

Gr. Tisza István nagy beszédeinek egyikében, fogadalomszerű kijelentést tett, hogy ezen esetben kérve kéri fogja a királyt, hogy járuljon hozzá az önálló bank felállításához.

De ezen kijelentés mellett e beszédben is kifejezést nyer azon meggyőződés és lelkünkben is él annak tudata, hogy az egészséges, működésképes, meg nem hamisított parlament készen fogja találni a vele szükségképpen összhangban levő királyt, a ki ez esetben keresni fogja az eszközt, azt a formát, a mely magyar országának, magyar népének gazdasági erősödését s érdekeit biztosíthatja.

Sajátságos bizzar gondolat ezzel szemben az, hogy a fenforgó súlyos gazdasági aggodalmak felretételével vegyük magunkra ismét egy kísérlet, egy próba veszélyét; mert hiszen ha az önálló magyar bank nem nyújthatja majd a várt eredményeket, meg lesz utóbb a már létező banknak a lehetősége arra, hogy kartellre lépjen az osztrák bankkal.

De hát igazán nem volt elég a nemzet, az ország gazdasági, kulturális s erkölcsi veszélyére s terhére játszott nagy stílusú kísérletezésből?

De hát igazán a végtelenségig ki kell-e hívni a vézetet, a magyar nemzet legendaszerű szívósságának túlfeszítésével?

Egyenlő viszonyok s egyenlő feltételek között bizonyára ott leszünk az önálló bank felállítói között; de kényszerítő szükség nélkül miért vegyük magunkra a nagy kockázatot éppen ma, a mikor annyi veszteséget kell pótolnunk s annyi elpazarolt erőt kell visszaszerelnünk.

S ha azután e — mondjuk csak — lehetséges káros következmények tényleg beállanak, hihetjük-e, hogy az osztrák bank e veszteségeket kész lesz eltűn-

**Ne tétovázzék, ha fáj a feje,
hanem használjon azonnal**

Beretvás-pastillát,

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — **Ara 1.20.** Kapható minden gyógyszeresboltban. — **Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesztén.** — 3 dobozzal ingyen postai szállítás.

tetni, pótolni akár kartellel, akár más megoldás útján? hihetjük s várhatjuk-e joggal, hogy akkor segélyünkre fog sietni?

Ez a pont pedig mélységes államférfiúi megfontolást igényel.

Hiszen mégis csak bizonyos, hogy ma még mindig azon a ponton állunk, a hol az országnak, a nemzetnek első s legégetőbb feladata az anyagi, a gazdasági megerősödés feltételeinek megteremtése s a meglevők megerősítése s fokozása.

Valóban rövidlátás annak észre nem vevése s fel nem ismerése, hogy nagy ideális célok elérésének, közjogi s nemzetközi küzdelmek vitelének első feltétele az anyagi, gazdasági erő; s hogy ezen gazdasági erősödés egyik feltétele a kulturális haladásnak is.

Ezen gazdasági s kulturális munka egységes s általános öntudatos vitele arra van hivatva, hogy szoros egységbe foglalja össze mindazt, a mi ma széthúzó, partikularis és különálló érdeket jelent és képvisel.

Szomorú jelensége s jellemvonása lenne a magyar politika történetének, ha a hazafias érzés végre is nem találna meg a közös összekötő kapcsolatot, mely a regenerátora egyesítsen mindenkit, a partikularis érzések s érdekek félretételével.

Hiszen annyi tapasztalat, annyi tanulság mutatja, hogy a partikularis érdekek túlhajtásának csak provokatív hatása lehet; kárt, veszteséget, pusztítást okozhat ugyan, de viszont oly visszahatást is provokálhat, a mely gyakran még jogos érdekek érvényesítésének korlátozására is vezet.

A nemzetiségi, s a vallási érdekek érvényesítésének czíme alatt szereplő politikai törekvésekre céloznak.

Alig van valaki, a ki akár a nemzetiségek, akár az egyes egyházak s vallások nagy jelentőségű szerepét az állami s társadalmi életben s politikai szempontból is jobban tudná méltatni, mint én.

Hatalmas társadalmi s kulturális erők ezek, a melyeknek az állam életébe való bevonása nagy politikai feladat.

De ezen oly nagy fontosságú s gyakran nagy erejű elemeknek politikai szervezése és szereplése szükségképpen maga után vonja azoknak ellenséges nagyságokként való kezelését s mérlegelését.

Bizonyos, hogy úgy a hazai nemzetiségek, mint az egyes vallások exponáltabb érzésű s jellegű tagjainak parlamenti közreműködése nagy súlyú erőt jelenthet egy hatalmas fejlődés s nemzeti erősödés munkájában; mert hangot adhat az állam élet e fontos elemeinek s érdekeinek is.

De az egységes fejlődés munkájával szemben, — particularis érdekek harcza, ellenséges, idegen elem, az erők gyöngítése.

E most megalapozni kívánt nemzeti munka iránya, célja pedig az, hogy a nemzeti akarat alkotmányos szervének egészséges kialakulását; erős, öntudatos működését helyreállítsa; a nemzet minden értékes erejének, kicsinynek s nagynak, minden nemzetiségi, val-

lasi, szocialis jogos érdekek, sőt érzéseknek is bevonásával az egységes, nagy, hatalmas magyar állam kiépítésének munkáját, a nagy regenerációt munkálja; egészséges társadalmi életet, gazdag s független népet, magas kultúrát, a szent korona viselőjével összhangban érző s munkáló nemzetet s ez összhanggal áthatott államéletet teremtsen.

De hát van-e vajon e hatalmas célnak garantiája a vezető ideákban s vezető személyekben? Méltóztassanak csak visszatekinteni.

És látni fogják, a mit senki sem tagadhat, hogy a minket — bár újabb formákban, újabb erőkkel, újabb vágyakkal s törekvésekkel bővülten — vezető eszmék s ezen eszmék által vezetett államférfiak, a múlt század utolsó évtizedei óta a fejlődésnek, erőnek, tekintélynek oly fokára emelték az országot, a melyhez hasonlót ily rövid idő alatt semmi nemzet fel nem mutathat.

És ismerve az ideák erejét, látom a megkezdett, a célbavett munka eredményének óriási nagysága s gyönyörű képét s lelkemben s agyamban is él magának a munkának a menete.

Szeretném ha mindenkinek lelke elé tudnám állítani e képet; szeretném, ha volna hangom, mely kihallatszanék e falak szűk körén s betöltené sokaknak lelkét annak felismerésével, hogy a mi most egy választásnak mozgalmas realitásában végbemegy, az talán történelmi jelentőségű s komolyságu döntés sok időre a nemzet sorsa felett.

De fogyatkozásaimat pótolni fogja az Önök hazaszeretete s a minket közösen vezető eszmék iránti régi, kipróbált hűsége, mely meg fogja találni az utat, módot és eszközöket, hogy saját körükön túl is szétvigyék a mai alakulásból, a lelkesedést és lelkesítést, az országot és nemzetet hatalmassá tenni hivatott nemzeti munkára.

Gyulafehérvári Nemzeti Munkapárt.

A f. hó 12-én, a város és megye választóközönségének impozáns részvételével, a központi küldöttség jelenlétében megtartott alakuló közgyűlésből küldött üdvözlő sürgönyökre a párt elnökségéhez a következő válaszok érkeztek:

1. *Őszintén köszönöm a Gyulafehérvárt megalakult nemzeti munkapártnak lelkes bizalmát s hazafias örömmel viszonzom szíves üdvözlésüket. Khuen-Héderváry, miniszterelnök.*

2. *„Őszinte örömmel üdvözlöm az Erdélyben megalakult első nemzeti munkapártot és meleg hálával köszönöm a szíves megemlékezést. Csak a lelkes összetartás lehet a nemzeti munka sikerének záloga. Lukács László pénzügyminiszter.”*

3. *„Hálás köszönettel vettem a gyulafehérvári nemzeti munkapárt alakuló közgyűléséből küldött szíves üdvözlésüket s midőn azt legmeglegebbe viszonzom, egyben kérem önöket, hogy*

— Mi nyomja annyira vállaidat, Herkules? — kérde gúnyosan Timon.

A vándor megállott. Letörle izmos tenyerével homlokára verejtékét és nehezen sóhajtott.

— Súlyos teher, a legsúlyosabbak egyike.

— Valóban? — szólt mosolyogva Timon — talán Klitiász beszédeit őrzöd?

Ismerték nagy Görögországban dadogásáról és nehez, tisztátalan beszédéről Klitiászt.

— Téves úton jársz — felelé a férfi. — Pehely az, mit kunyhód eresze alá könnyűséggel visz csőrében a veréb, e teherhez képest.

— Haha! — nevetett Timon. — Idegen vagy, úgy látom. Nem ismered a várost, piaczn még nem jártál! Hát ha csakugyan olyan nehéz, mi zsákodban rejlik, talán Trazykula gögje alatt görnyed tested?

— Nem az! — viszonzá a férfi. — Gögjével együtt kis ujjam hegyén elbirom Trazykulát és a Helikont háromszor körüljárom vele! Szívesebben mondanám, valóban, ha csak le nem ütne lábamról ama emésztő bűz, mely után két izben kellene mosnom kezeimet.

— Hahaha! Beszélui jól tudsz! — szólott kacajjal Timon. — Nos, ha nem Trazykula gögje alatt roskadozol, akkor talán a ti syrakuzai asszonyaitok erejével járod a világot? Azt hallottam róluk, oly nagy fogakkal áldotta meg őket az Isten, hogy ökökkel kénytelenek férjeik kiütni — az első csók előtt.

— Pedig nem jól teszik — mondá a vándor — mert nem nagyobbak fogaik, mint megkívánja a szükség, hogy kellő helyzetben tarthassák nyelveiket. Ami

bennünket bizalmukkal támogatni kegyeskedjenek. Hieronymi, keresk. miniszter.”

4. *„A nemzeti munkapárt alakuló közgyűléséből kelt szíves üdvözlésükért szívből köszönetet mondva, a békés kibontakozás érdekében hazafias támogatásukat kéri gróf Zichy János, vall. és közokt. miniszter.”*

5. *„Megtisztelő megemlékezést őszinte köszönettel véve, üdvözlésüket szívből viszonzom. Gróf Serényi Béla, földműv. miniszter.”*

6. *„A bizalom nyilvánítását hálással köszöni Székely Ferencz, igazságügyminiszter.”*

7. *„Nagyságos dr. Téry Ödön kir. közjegyző úrnak Gyulafehérvár. A gyulafehérvári nemzeti munkapárt nevében kifejezett szíves üdvözlésért fogadja és tolmácsolja kérem hálás köszönetemet. Igaz tisztelettel kész szolgálja: Tisza István s. k.*

Az alakuló közgyűlésre vonatkozólag még pótolnunk kell a multkori számunkból a felhalmozott nagy anyag okozta sietség folytán kimaradt következő tényeket:

Löw Károly a párt egyik alelnökévé, — Löw Emil pedig a végrehajtó bizottság tagjául lett az előkészítő bizottság részéről ajánlva és beválasztva.

Az alakuló közgyűlésen dr. Fischer Tivadaron kívül még dr. Baruch Hugó helybeli ügyvéd funkcionált, mint a közgyűlés egyik kijelölt és megválasztott jegyzője.

A diszebedről közölt tudósításunkból sajnálatunkra kimaradt annak felemlítése, hogy a hivatalos felkészítő során Fuchs Nándor egy egész sikerült és talpraesett toasztban a gazdák, kereskedők és iparosok között létesítendő érdekiegyenlítést hangsúlyozta és kérte a nemzeti munkaprogramba felvételét.

Végül megemlítjük, hogy Rejőd Alpár a párt jegyzői tisztségéről lemondott.

Az önkéntes tűzoltóegylet közgyűlése.

A gyulafehérvári önkéntes tűzoltóegylet e hó 13-án tartotta 37-ik rendes évi közgyűlését, mely közgyűlés rendkívül élénk és látogatott volt.

Rosk József főparancsnok, — ki az egyletnek már mintegy 25 év óta vezetője, — szép beszéd kíséretében megnyitván a közgyűlést, a titkári jelentés megtételére kérte fel Bihari Béla szakaszparancsnokot. A titkári jelentés részletes pontossággal terjeszti elő az egyletnek mult évi munkásságát. A titkári jelentés egyúttal programot is ad az egyletnek jövőbeni munkásságára vonatkozólag.

A közgyűlésen tisztújítás is volt. A főparancsnok az ő és a parancsnoksági tagok nevében állásáról lemondván, kérte, hogy az állások betöltése végett egy korelnök vezetésével a szükséges intézkedéseket tegyék meg. Dr. Nátán Bernát kir. tanácsos, korelnök

viszont erényeiket illeti, láttam Syrakuzában gyerekifjakat, nyílt utcákon üzik játékaikat velük.

— Ó te ép és óriás! — szólott vidáman Timon. — Majd hirtelen elkomolyodva mondá:

— Van tán zsarnokotok, a nagy Dyonizyus uralma nehezedik vállaidra?

— Ez esetben is rossz úton tapogatódzol, barátom — viszonzá a syrakuzai — hiszen ha Dyonizyus uralma oly súlyos lenne, mint zsákom tartalma, hidd el, holnap megszűnnék már az lenni és nagy Dyonizyus sem lehetne Dyonizyus többé. Mert van egy olyan pont, amelyhez ne merészeljen nyulni senki. Ezen a ponton nemcsak az én, hanem a te fogaid is belétörnének.

— Kíváncsivá teszel ember! — szólott közelebb lépve Timon — tudom, most filozófusok hajlott fővel járnak a városok piaczaiban, saját okoskodásaikon rágódva, bölcseségeiket fontolgatva, mintha a köveken nőnének. Egy ilyen hosszuszakallu tudós mondta nemrégiben Athénben, hogy Görögországban a legnehezebb dolog: a Heloták könnyei. Talán eme könnyeket gyűjtöd zsákodba öcsém? Több gondolatot agyamból kifacsarni képtelen vagyok.

— Amit én czipelek — válaszolá a férfi — még nehezebb a Heloták könnyeinél is.

— Mi az tehát Zeusra is! — kiáltá haragosan Timon és fölillantak szemei.

— A Heloták kacaja. Syrakuzai főterén szedtem össze — felelé a vándor. És görnyedten ment tovább, megtörve nehéz sulya alatt.

TÁRCZA.

Levélhullás.

Sohasem jött el, amire vártam,
Amit kerestem, sohasem találtam.

Amit vetettem, mind semmivé lett,
Virág másnak nyílt, gyümölcs másnak érett.

Vártam, hogy eljön fényem, melegem,
Eljött, de ködöt hozott a reggel.

Vártam, hogy eljön, a napos delet,
Dél se volt s mégis este lett.

Nyár se volt, s ősz lett, este lett,
Hullanak a virágok, levelek.

Hullanak a levelek, hullanak,
S szomorun befedik az utamat.

Szomorú minden! Legszomorubb,
Hogy a szívem már vágyódni se tud.

Hullanak a virágok, levelek,
Mire sem várok, mit sem keresek.

Szalay F.

Úton.

Írta: **Marya Konopnicka.**

Athéni Timon magas, erőteljes embert látott a Syrakuzai úton. Egy csaknem teljesen meztelen, napsütötte férfi egy kicsiny, úgyszólván üres zsákot vitt görnyedten széles vállán. A kép nevetséges és különös volt.

indítványára szavazatszedő bizottság küldetett ki dr. Roska Miklós elnökle alatt, ki a szavazást megajtette.

Egyhangú felkiáltással újból Roska Józsefet választották meg főparancsnokká, kit egy küldöttség hozott vissza a közgyűlési terembe, akit az egyleti tagok lelkesen ünnepeltek.

Osztályparancsnokok lettek: Bihari Béla és Urbán Gyula (új.)

Szakaszparancsnokok: Dr. Roska Miklós, Buksa Miklós (új), Kastaly Ernő (új) és Grósz Ármán (új.)

Segédtsz: Balló Lajos, ki egyúttal titkár is, (új.)

Pénztárnok: Dabrowsky Gyula, (új.)

Szertárnok: Bartha A. Béla, (új.)

Orvosok: Dr. Náthán Bernát és dr. Deutsch

Mór.

És itt ki kell javítanunk a „Közművelődés“-nek utolsó számát, mert ott az van írva, hogy a főparancsnok mellé parancsnokul Bihari Bélát választották meg. Ez azonban tévedésen alapszik és pedígen azért, mert az önkéntes tűzoltóegylet alapszabályai nem ismernek a főparancsnok mellé rendelt parancsnokot.

Bihari Béla épen úgy lett osztályparancsnoknak megválasztva, mint Urbán Gyula. A parancsnokság azonban a legközelebbi parancsnoksági ülésen a szolgálatvezetéssel fogja őt megbizni.

A gépek jó karban vannak, csak azt a változtatást kell eszközölni rajta, hogy a csavarokat egységessé kell átalakítani, a miként azt a belügyminiszteri rendelet előírja.

Meg kell említenünk még, hogy a titkári jelentés felolvasása után Dr. Roska Miklós szólott a jelentéshez és pedígen azért, hogy a közgyűlés színe előtt bélyegezze meg azt a rosszindulatú törekvést, mely egyesek részéről a parancsnokság ellen irányult s akik mindenképen odatörökédtek, hogy az egylet tagjai között egyenletlenségeket és békétlenséget teremtsenek. A közgyűlés lelkes éljenzéssel vette tudomásul dr. Roska a felszólalását.

Az önkéntes tűzoltó-egylet a március 13-iki közgyűléssel egy új korszakot kezd meg, mert minden törekvése odairányul az ujjonnan megválasztott parancsnokságnak, hogy az egyletét a fejlődő kor igényeinek megfelelően rendezze be, mit azzal is kíván dokumentálni, hogy legközelebből a parancsnokság és a közgyűlés hozzájárulásával egy egészen új, modern gépet fog beszerezni.

ÚJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár 1910. március 20.

— **Mai vezércikkünk.** Mai lapunk vezető helyén, városunk kiváló szülöttének, Dr. Reiner János budapesti egyet. tanár, a magy. tud. akadémia tagjának városunkban a mult szombaton a gyf. h. v. i. „Nemzeti Munkapárt“ alakuló gyűlésén tartott nagyhatású beszédét közöljük. E nagyszabású, úgy tartalom, mint felépítés dolgában igazi retorikai mestermű közlésével, melynek hírlapi közreadását a kiváló szónok kérésünkre szíves előzékenységgel engedte meg, nemcsak az iránynak, melynek propagálására szegődtünk, de egyúttal olvasóinknak is kívántunk szolgálatot tenni, kik esetleg e remek és meggyőző érvelésű beszédet egy s más okból nem hallották.

— **Személyi hírek.** Gr. Majláth G. Károly erdélyi püspök f. hó 14-én, kedden Kolozsvárról székelyre visszaérkezett.

Szász József főispán e hó 17-én, csütörtökön a husvizsgálati tanfolyam záróvizsgájára városunkba érkezett, és miután délben az erd. püspök vendége volt, az esti vonattal Nagynyedre utazott vissza.

— **Lovag Oelberg Gusztáv.** † Mint őszinte részvétellel értesülünk, lovag Oelberg Gusztáv m. kir. bányakapitány, róm. kath. státusi képviselő, Alsófehérvármegye törvényhatóságának tagja, a zalatnai állami polgári és elemi iskolák gondnokságának elnöke stb. türelemmel viselt hosszas betegség után, életének 66. évében zalatnán f. évi március hó 17-én, délután 2 órakor szívizélhűdésben váratlanul elhunyt. A nagyérdemű elhunytat öcsésén l. Oelberg Ottó, a gyulafehérvári törvényszék nagytekinélyű táblabíráján és három nővérén kívül nagyszámú, előkelő rokonság gyászolja.

— **Március 15.** Kalapot kell emelnünk intelligens, buzgó és hazafias iparosaink előtt, de egyúttal megütközésünket is kell kifejeznünk afölött, hogy csak ok voltak tudtunkkal az egyedüliek, kik a magyar nemzet legujabb történelmének e szép napját városunkban előn megünnepelték. Hja, 62 év nagy idő és minek is ünnepelni március 15-ét, ha Kossuth nem miniszter?

A nagyon szépen sikerült ünnepélyen az iparos olvasókör dalárdája Székál Mihály vezetése alatt a Himnusz, Élő őseink hazája, a Kossuth himnusz és a Szózatot énekelte gyönyörű precízitással. Az ünnepi beszédet Dr. Fischer Tivadar tartotta, ki tartalmas, hazafias eszmékkel telített beszédjéért zajos tapsokat aratott. Ritter Sándor, az ipar. olvasókör tehetséges tagja, Salgó Lászlónak „Az öreg honvéd“ című versét szavalta nagy hatással, míg Vigh Ferenc „A király alma“ című költeményével aratott tapsokat. — A Redout nagytérmet a lelkes közönség e hazafias ünnepélyen zsufolásig töltötte meg.

— **Nyilvános köszönet.** A gyulafehérvári Népbank a helybeli Oltáregyesületnek tizenöt koronát adományozott. Az elnökség ezen jótékonyágért az egyesület nevében hálás köszönetét fejezi ki.

— **Kevés a lobogó.** Március 15. Az ember el volna rá készülve, hogy a lengő lobogóktól alig fog látni. S ime mutatónak, kóstolónak alig néhány zászló lengett csupán elszórva a városban. Hatvankét év ugylátszik épp elég arra, hogy megkopjék a nemzeti szín. Vagy a külsőségeket bőven pótolja a belső érzés meleg ereje? Hiszen bár úgy volna. Aki nem szemérmetlen, nagyhangú, de üres szóval, de tettekkel, áldozatokkal mutatja meg hazája iránti szeretetét, annak úgyis elengedjük a lobogót, a trikolt, mert annak ezek a jelvények elvekké sűrűsödve élnek a szívében és munkálnak.

— **Husvizsgálati tanfolyam.** Az Alsófehérvármegye számára Gyulafehérvárról 1910. évi február 15-én megkezdődött második husvizsgálatra képesítő tanfolyam f. hó 6-án fejeződött be nagyszerű képesítő vizsgával, melyen Szász József főispán, br. Bánffy Kázmér alispán, és Székely Károly törvényhatósági főállatorvos jelentek meg a vármegye, dr. Náthán Bernát kir. tanácsos főorvos, Dr. Roska Miklós polgármesterhelyettes, Máyer Ignác, Orelli Zoltán főállatorvosok s Reichert Rezső városi állatorvos Gyulafehérvár város részéről. A vizsgálobizottság teljes meglepéssel konstata, hogy e cursus hallgatói is teljes dologban és tudásbeli képességekkel rendezkednek arra, hogy a községekben a közegészségügyre oly beláthatlan fontosságú husvizsgálatot szakorvosok nélkül is elvégezhessek. Hogy a második tanfolyam is ily impozáns eredményű volt, az kizárólag Bauer Zsigmond budapesti állatorvos tanfolyam előadó érdeme, ki szakfeladatát messze túlhaladól csekély iskolázottságú hallgatóival nemcsak a nagyterjedelmű tananyagot ismertette meg aránylag rövid egy hónap alatt, hanem azok intelligenciájára is hatékonyan emelőleg működött közre, s így megénk kulturális színvonalát is emelte. A nagyképzettségű előadó orvost a siker alkalmából zajos ovációban részesítették.

— **Nem írják ki a szekundákat.** A középiskolai új rendtartás, amely már évek óta készül, többek között — mint értesülünk — azt a lényeges újítást fogja tartalmazni, hogy a tanulók érdemjegyeit ezen az év végén megjelenendő értesítőben nem fogják nyilvánosságra hozni.

— **A kath. legényegylet népsz. előadása.** Az agilis működésű kath. legényegyesület mult vasárnap délutáni előadása úgy látogatottság, mint neveau dolgában igen szépen sikerült. Rass Károly elnök a hit és tudomány egymásközi viszonyáról szóló tartalmas előadásában találó példákkal igazolta, hogy az igazi tudás is a hit kérdésében hiába támaszkodik kizárólag az észre. A tudománynak vannak ugyan eredményei, de ezek állandóan változásnak vannak alávetve. A kettőnek a harmoniájában alapszik az ember tökéletessége. Igen ügyes volt a Bakó Erzsike szavalata, míg a papnövendékek zene- és énekkara egy pár énekszámot és zenedarabot nagy precízitással, gondos előkészületre valló tudással adott elő.

— **A Védőegyesület varró tanfolyama** márc. 15-én már megnyit. Ezért azok, akik részt akarnak benne venni, siessenek a beiratkozással. Jelentkezni még mindig lehet. Mindennemű felvilágosításért Utray Jánosnéhoz kell fordulni.

— **Purimbál.** A gyulafehérvári izr. polgárság Mendel Manó védnöksége alatt f. évi március hó 28-án az Európa szálló nagytérképében, a helyi „Malbis Arumim“ szegény gyermekeket felruházó egyesület javára a cs. és kir. 50. gyalogezred zenekarának közreműködésével a larczos purimi táncmulatság rendez. A mint mindig, úgy bizonyára most is igen szépen sikerülő érdekes mulatságra, már eleve felhívjuk a mulatnívagyók figyelmét.

— **A birtokrendezés városunkban.** A városi tanács közli, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszék, mint urbéri bíróság Gyulafehérvár város határa általános tagosításának megengedése iránt, Löw Károly, Pintér Sándor, Rozor Publius, Glück Rudolf és Patitia Rubin által beadott kérés tárgyalása s a

város egész határára kiterjedő tagosítása iránti ügyben felfüggesztett eljárás folytatása, az érdekelt felek meghallgatása és a kért általános határtagosítás megengedhetősége törvényes feltételeinek a helyszínen hivatalból való szabályszerű kinyomozása végett Gyulafehérvár városába a város házához 1910. évi május hó 7-ik napjának délelőtti 8 órája tüzetik ki, képviselőjük által, mint a többi érdekelt Gyulafehérvár városi birtokosok hirdetmény útján azon értesítéssel idéztetnek meg, hogy Gyulafehérvár város határának általános tagosítása, a földmívelésügyi miniszter 1909. augusztus hó 8-án kelt határozatával hasznosnak és czélszerűnek lett kimondva s meg lett állapítva, hogy a szőlők és erdők csak felmérés tárgyát fogják képezni, de kicserélve nem lesznek. Az általános határtagosítás csak azon esetben lesz elrendelhető, ha a tagosítást kívánóknak az adókataszteri adatok alapján megállapítandó birtoka a város területének legalább egynegyed részét teszi ki, mely egynegyed részlet a tagosítást kívánók birtoka mellett az állami, törvényhatósági és közséi vagyon, a közalapítványi javak, a közintézetek, az árvák és gondnokság alatt lévők, valamint a szabályszerűleg megidézett, de meg nem jelent felek birtoka fog számításba vétetni. A tagosítást ellenző felek közös meghatalmazottjukat a fenti tárgyaláson bejelenteni kötelesek, mert amennyiben közöttük a meghatalmazott személyére nézve egyetértő megállapodás nem jönne létre s azt a tárgyaláson jelenlevők birói felhívásra sem választanak meg, közülök közös meghatalmazottat a tárgyalás megtarthatására kiküldött Bartha Győző táblabíró fogja kinevezni.

— **Tűz az örömvölgy utcájában.** Az örömvölgy utcájának egyik, az egészségügyi csatorna melletti csóklapátját (az Ady cégjegyzéssel megindult legujabb magyar lira elnevezése) eddig ismeretlen tettes ismeretlen indokból csütörtök éjjel fel akarta gyújtani és e célból tüzes csóvát dobott az épület zsindegyel fedett egyik kamrája fedelére. A kamara meg is gyuladt és le is égett és csak éber tűzoltóink gyors közbelépésének köszönhető, hogy a bűnös kísérlet nagyobb és végzetessé válható eredménnyel nem végződött.

— **Mindent feláldoz** a beteg ember az egészségeért. Pedig kár kísérletezni, tapogatózni. Rendeljük meg az „Ertekezés a villamos gyógyomódról“ című könyvet, a melyben be van bizonyítva, hogy csusz, köszvény, gyomor bajok, vérszegénység, álmatlanság, étvágytalanság, általános gyengeség, melankólikus lelkiállapot, nemi gyengeség és tulcsigázott munka következményei ellen egy biztos szert tud a modern orvosi tudomány, a villamos gyógyomódot. E könyvet kívánatra ingyen s bérmentve küldi bárkinek zárt borítékban az Elektó Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet Budapest, Semmelweis u. 4. sz. felemelet 50. sz.

— **Jó lesz fizetni.** A város adóhivatala közhírré teszi, hogy az 1909. év végével hátralékban maradt, valamint az 1910. évi 1-ső negyedére esedékes helyi és vidéki közséi pótdadók, letelepedési díjak, izraelita hitközségi, továbbá ipardíjak, pénzbüntetések és mindama hátralékokért, melyeknek felhajtását a törvényen kívüli állapot nem gátolja — lefoglalt zálogtárgyak a folyó év március hó 21. napjától kezdve folyó év május hó 15. napjáig bezárólag fognak összegyűjteni és a város háza előtti téren elárvereztetni.

— **Gazdasági előadások a kaszárnyákban.** Ugy látszik a munkapárt jó eleve igyekszik a jelző jogos viselését kiérdemelni vagyis kezd olyan tervekkel előhozakodni, a mik valóban a munka nevében születnének meg csak. De aztán nehogy hoppon maradjanak ép azok, akik igen várják a komoly közgazdasági ténykedéseket. Ilyen rokonszenves terve az új kormány-nak gazdasági előadások tartása a kaszárnyákban. Most dolgoznak egy miniszteri rendeleten, amely eme gazdasági előadásokat már a közelebbi három évre életbe léptetné. Ezen előadásokban különösen a modern gazdálkodással ismertetnék meg a legénységet pld.: ékek, gépek stb. helyes alkalmazása. Sőt a terv szerint minden ezred kapna 10—12 hold földet is, amire a tervek megvalósítása esetén, természetes, hogy szükség van. A honvédelmi miniszteriumnak eme ujtását ki ne fogadná örömmel.

— **A magyar szent korona ünnepe Rómában.** Az a nagy aranyú készülődés, melyet az Országos Katolikus Szövetség elnöksége. (IV. Ferenciek-tére 7.) az április 11—22-ére Rómában tartandó szent korona ünnepség rendezésében tanusit, már eddig is szép eredményeket biztosított az ünnepség fényének emelésére. Részt vesz az ünnepségen Ő Felsége a király személyének képviseletében Széchenyi Miklós gróf vatikáni nagykövetség, a magyar királyi kormány képviseletében Bezerédj Viktor államtitkár; a püspöki kart képviselik Széchenyi Miklós gróf, Radnai Farkas, Balás Lajos, Zichy Gyula gróf, Boromisza Tibor és Fischer-Colbrie Ágost megyés püspökök. Részt vesznek az ünnepségen: több főrend és orsz. képviselő, nagyobb országos intézményeink képi-

selői. Képviseletük magukat a káptalanok egy vagy több tagjuk által, a szerzetes rendek rendfőnökeik által, magasabb állami és közoktatási hatóságok, kulturális és vallási egyesületek, azonkívül nagy számmal vesznek részt egyes résztvevők is az ország minden részéből. A Vatikánál történt hivatalos megállapodás szerint az ünnepségen résztvevők április 17-én fognak tisztelgetni X. Piusz pápánál s ez alkalommal történik a magyar szent korona és koronázási jelvények hü és nagyértékű másolatának ünnepélyes ajándékol adása a pápának Széchenyi Béla gróf, a magyar szent korona őre jelenlétében. A rendezőség különös gondot fordít arra, hogy az ünnepség fényének emelése mellett a résztvevőknek az ut kellemes és szórakoztató tanulmányul szolgáljon, ép ezért vette fel programba Velence, Firenze és Nápoly érintését és a részvételi díjakat szokatlan olcsó árban (I. oszt. 270 K., II. oszt. 220 K., III. oszt. 150 korona) szabta meg. Sohasem volt nagyobb szükség tanubizonyítást tenni a nagy nemzet és a magyar királyság önállósága mellett az egész világ előtt, mint jelen alkalommal s ez egyúttal a legfontosabb ok arra, hogy mind az országos intézményeink, mint pedig a magyar közönség részéről minél többen jelenkezzenek részvételre. A rendezőség ezúttal is kéri az érdeklődőket, s különösen az intézményeket, hogy az ünnepségek sorrendjének megfelelőbb összeállítására érdekében jelentkezésüket minél előbb tegyék meg az Országos Katolikus Szövetségnek (Budapest, IV. Ferenciek-tere 7.) ahol minden érdeklődésre készségesen szolgálnak felvilágosítással.

— **Jégszállítási kedvezmény.** A kereskedelmi miniszter az országban észlelhető jégváriakra való tekintettel, megengedte, hogy a magyarországi állomásokra rendes és teherárúként feladásra kerülő jégküldeményekre — a mennyiben az államvasutak vonalain 100 kilométernél nagyobb távolságra szállítanak, a fuvardíjnak kocsis és fuvarlevelenként legalább a rendelkezésre boesátott kocsis raksúlyáért való fizetése mellett a m. kir. államvasutak összes vonalán az általános áruszállítási 3. ik külön díjszabás helyett a helyi áruszállítási szerinti II. kivételes díjszabás díjtételei érvényesíthetők és az ezen kivételes díjszabás alapján 101 kilométerre eső díjtétel csekélyebb távolságra is alkalmaztassék a mennyiben az a tényleges távolságra eső 3. ik külön díjszabás szerinti díjtételnél olcsóbb. Ez a kedvezmény a jégre fennálló rendes díjtételekkel szemben mintegy 14%-os mérséklést nyújt. Ez a jégszállításra vonatkozó vasúti szállítási díjkedvezmény legkésőbb folyó évi április hó végéig bír érvénnyel.

— Egy kis gyomorrontás, melyet a kevésbé kényes ember fel sem vesz, az **érzékeny embernél** gyakran súlyos megbetegedést von maga után. Az ilyen embernek mindig odahaza kell tartania egy palack természetes **Ferencz József**-késérővizet, mert az épp oly kiméletes mint megbízható a gyomorból eredő rosszullet gyors megszüntetésére. Ha reggeli előtt 1/2 pohárral beveszünk, valóban ideális módon szabadulunk meg fájdalunktól és mindjárt nagyobb bajnak is elejét vesszük.

— **Pásztory** cs. és kir. udvari szállító virágkereskedése, Budapest, VIII., Rákóczi-ut. 3. Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

— **Aki szép, fajtiszta szőlőt akar,** Vityé Miklós Öcsésánád (Torontálmegye) elismert tisztán és lelkiismeretesen kezelt szőlőoltvány telepeiről hozasson oltványokat, mely telepet t. olvasóinknak a legjobban ajánlhatjuk.

— **A szépség.** Minden hölgynek legfőbb vágya, hogy szép legyen s hogy ezen célját elérhesse, mindenféle dolgokkal kenegeti arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem sok esetben tönkre teszi arcborét úgy, hogy igen hosszú idő kell ahhoz, míg ismét helyrehozza. Köztudomású, hogy biztos az ártalmatlan szer az arc szépítésére és a szépség megőrzésére a Földes-féle Margit Krème. Ez a világhírű szepítőszer már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtátkát, miteszert. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz. Ára: kis tékely 1 korona, nagy tékely 2 korona minden gyógyszertárban és drogeriában. Póstan küldi: Gutori Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

SARG-féle 60
KALODONT
FILLÉR
LEGJOBB
FOG-CRÈME

A kis gyermek

ELPUSZTUL?

Adjon neki **SCOTT-féle csukamejőla** **Emulsiót** és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvűvé válik.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

már gyakran visszazsúllította szüleiknek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

a legkiválóbb, úgy tisztaság, valamint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

Nyílttér.

(E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Mit kell innom,

miután orvosom megmagyarázta, hogy a babkávét az én egészségemnek ártalmas?

Válasz:

Kathreiner-féle Kneipp malátakávét, mely egy sajátos eljárás által, a babkávét izét és zamatját nyeri, amellyel tápláló és olcsó. Nem létezik job ital reggelire nagynak és kicsinynek!

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ ÜDÍT-GYÓGYIT

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosiilag ajánlva. * Gyulafehérvári főlerakát:

IFJ. BAUMANN NADOR CÉGNÉL.

A legértékesebb legelőkelőbb legjobb napilap

„AZ ÚJSÁG”

Budapestben.

Egy évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 kor., 1 hónapra 2 K. 40 fill.

Egy példány ára 10 fillér, vasárnapi szám ára 20 fillér.

Miért legjobb és miért legolcsóbb a Sztraka-féle Men-thol fogszippan? Legjobb azért, mert kellemes ízű fogszippan, a fogkőlerakodást eltávolítja, a száj savanyu és rossz ízét felfrissíti, felüdíti, végül átható desinficiáló erejével a fogszippanodást megakadályozza. Legolcsóbb azért, mert mindennapi használat mellett is eltart s eredeti hatásából állás közben semmit sem veszít. Kapható gyógyszertárakban, drogeriákban 1 koronáért. 3 darabot 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész, Mohol. Gyulafehérvárt kapható Vlád Virgil gyógyszerárában.

Akar nősülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5—500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.

Sz. 8295—1909. tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Lupsa Makaria pojánai végrehajtónak Hanes Vaszilie az Angyelé végrehajtást szenvedő elleni 31 K. tökétkövetelés és járulékal iránt végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. tvszék, mint tkvi hatóság területén lévő 119. sz. tkjvben A + 1 rdsz. 287. hrsz. 873□-öl területű szántóból 70 K., A + 2. rdsz. 392. hrsz. 1. H. 200□-öl területű kaszálóból A + 2. rdsz. 393. hrsz. 670□-öl területű kaszálóból 27 K., A + 3. rdsz. 423. hrsz. 612□-öl területű szántóból A + 3. rdsz. 424. hrsz. 500□-öl köves helyből 13 K., A + 4. rdsz. 469. hrsz. 388□-öl területű kaszálóból, A + 4. rdsz. 470. hrsz. 200□-öl területű erdőből 6 K., A + 5. rdsz. 474. hrsz. 398□-öl területű kaszálóból 4 kor. 50 f., A + 6. rdsz. 482. hrsz. 637□-öl területű szántóból 3 kor. 50 f., A + 7. rdsz. 484. hrsz. 365□-öl területű szántóból 4 K., A + 8. rdsz. 487. hrsz. 498□-öl területű szántóból 5 K., A + 9. rdsz. 492. hrsz. 495□-öl területű szántóból, A + 9. rdsz. 493. hrsz. 1903□-öl területű szántóból 35 K., A + 10. rdsz. 592. hrsz. 1244□-öl területű szántóból 6 K., A + 11. rdsz. 598. hrsz. 298-öl területű erdőből, A + 11. rdsz. 598. hrsz. 418□-öl területű szántóból 4 K., A + 12. rdsz. 612. hrsz. 956□-öl területű szántóból, A + 12. rdsz. 612. hrsz. 259□-öl területű erdőből 10 K., A + 16. rdsz. 668. hrsz. 1. H. 869□-öl területű erdőből 16 K., A + 17. rdsz. 674. hrsz. 299□-öl területű kaszálóból, A + 17. rdsz. 676. hrsz. 398□-öl területű erdőből 8 K., A + 21. rdsz. 739. hrsz. 430□-öl területű kaszálóból 2 K., A + 23. rdsz. 745. hrsz. 128□-öl területű kaszálóból 2 kor. 50 f., A + 25. rdsz. 760. hrsz. 540□-öl területű szántóból 9 K., A + 26. rdsz. 763. hrsz. 552□-öl területű szántóból 8 kor. 50 f., A + 27. rdsz. 765. hrsz. 1288□-öl területű szántóból 8 K. 50 f., A + 29. rdsz. 841. hrsz. 600□-öl területű szántóból 6 K., A + 30. rdsz. 921. hrsz. 1500□-öl területű kaszálóból 76 K., A + 31. rdsz. 934. hrsz. 1032 négyszögöl területű legelőből 1 kor. 50 f., A + 32. rdsz. 968. hrsz. 100 négyszögöl területű ház és udvarból, A + 32. rdsz. 969. hrsz. 1. H. 900 négyszögöl területű kertből 319 K., A + 33. rdsz. 1017. hrsz. 990 négyszögöl területű szántóból 9 K., A + 34. rdsz. 1215. hrsz. 1200 négyszögöl területű kaszálóból 61 K., A + 37. rdsz. 1438. hrsz. 285 négyszögöl területű kaszálóból 3 K., A + 39. rdsz. 1518. hrsz. 1. H. 1550 négyszögöl területű szántóból 55 K., A + 44. rdsz. 1832. hrsz. 600 négyszögöl területű szántóból 6 K. Hanes Vazul az Angyelét feltétele nélkül megillető fele rész jutalékára egyenként és összesen 705 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1910. év márczius hó 23-ik napjának délelőtti 9 órakor Pojána (Ompoly) községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltást áron alól is eladati fognak, azonban a kikiáltási ár kétharmadát alól nem adhatók el.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan jutalék becsárának 20%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni és árverési vevő a bánatpénzt a vhu. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.

A kir. törvényszék tkvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1909. évi december hó 26. napján Présia Romulusz, kir. trvsz. bír.

Államilag ólomzárolt lucernát és lóhere magot

Székely Gazdák Szövetkezete Marosvásárhely.

tavaszi búzát, koránérő és bőtermő vetőzabot, búkköny, baltacim, répmag stb. vetőmagvakat elsőrendű megbízható minőségben szállít a

T. Cz.

Alulírott tisztelettel van szerencsém a T. helyi és vidéki vásárló közönséget értesíteni, hogy **e hó folyamán Hunyadi-tér 10. szám alatt (a román. kath. templom mellett)** a mai kor igényeinek teljesen megfelelő új

női és férfi divatárú üzletet nyitok.

Mély tisztelettel kérem az igen nagyra becsült vásárló közönséget, szíveskedjék erről tudomást venni és bevásárlásait a szükséges árucikkekben mindaddig ne tessenek megtenni, amíg az általam igazán a legjobb ízléssel összeállított áruraktárt meg nem tekintik.

A megnyitás napját egy újabb értesítéssel fogom a nagyérdemű vásárló közönségnek tudomására juttatni.

Kérem jelen előleges értesitésem szíves tudomásvételét s vagyok kész szíves szolgálat és tisztelettel

Miske Sándor,
kereskedő.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszertár Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

KAPHATÓ:

GYULAFEHÉRVÁRT: Bodnár István, Fröhlich Gyula, Vlád Miklós gyógyszertárakban.
NAGYENYEDEN: Oberff J. örökösei, U. Kovács József gyógyszertárakban.

Országszerte hire járja:

A „Keil-Lakk“-nak nincsen párja,
Pompás fényben a padló,
„Keil-Lakk“ amellelt olcsó.
Aki egyszer ilyet használ,
Többet mást nem tűr a háznál.
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,
Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk,

S vele mindent jól befestünk.

Konyhabutor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“ azurkék,
Kerti butort fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld, rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók:

J. B. MISSELBACHER SEN. CZÉGNÉL GYULAFEHÉRVÁRT.

Brassó: Láng és Theil.
Medgyes: Gréf Frigyes.
N.-Szeben: Zimmermann J.

Szászrégen: C. Traugott Kosch.
Szászsebes: Baumann József.
Sz.-Keresztúr: Lengyel és T. utóda.

Szt.-Agotha: Gumve Testvérek.
Szerdahely: Glatz András.
Ujegyház: Buchholzer György.

ROPS

1910-es modellünk ujításai:

Intenzív lángzó, mely gyorsan forral és kevés szeszt fogyaszt.
Erős alkatrészek, melyek kicserélhetők és tisztíthatók.
Művészi kivitel, (modern stílus.) Galvanizált bronz színű.
Hozzáadva a Rops' biztonsági gyorsfűző eddigi előnyeit, a

„Rops” 1910.

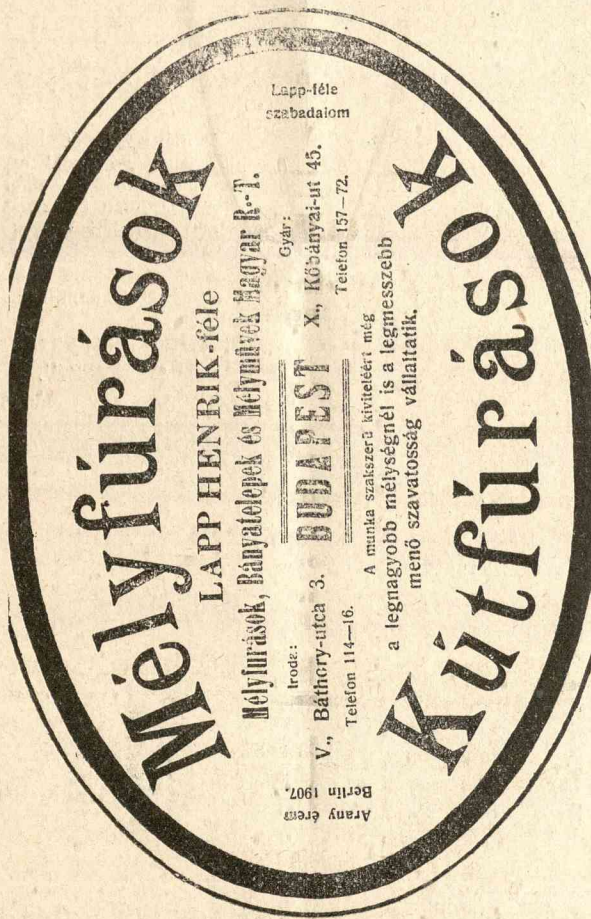
a jelenkor legszebb, legtartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tüzhelye. Ha feldül, elalszik. A szesz ki nem folyhat!
Ára Budapesten: 4 korona.
Régi használt példányokat a gyár 2 korona 50 fillér ráfizetéssel 1910-es modellre cseréli át.

Kapható minden szakmába vágó üzletben.

ROPS Fémárugyár Részvény-Társaság

Budapest, V., Váci-út 74/18.

Helyi elárusítók: Dahinten V., Kaufmann H., ifj. Baumann N., Lobstein L., Schlesinger Testv.
Képviselők vidéken kerestetnek.

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARCZ,

mily hatalom és kincs az, mily
előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcz-bőre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arczbőr ápolására, a szépség fentartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit-Crème

az egyedüli szer, mely 5—6-szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőt, májfoltot és az arcot fehériti, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit Crème teljesen ártalmatlan. Páratlan és csodás arcz-szépítő és a szépséget megőrző hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheits pflege” nagy aranyérmet és diszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon. — Tégelye 1 kor.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kapható Gyulafehérvárt: Fröhlich Gyula, Vlád Virgil, N.-Enyeden: Kovács József gyógyszertárakban.

Szőlősgazdák!

Homokos és kötött földön.

Aki borait mindenkor jó áron és hamar akarja eladni, ültessen Delaware szőlőt szántóföldekre is, és ha a hiányzó tökélettel egész pótolja, az ilyen vegyes bor oly finom lesz, hogy drágán és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeljük és bizonyítják a nagy borkereskedők, a kik 60—80 koronáért is megveszik hektóját, ha százezer hold ilyent teremne is. Permetezés nélkül a mult évben is perenosporától mentes nagy termést adott (holdanként 35 hektó.)

Vesszőről árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos Kóly Bihar-m.

Pósta, távirda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

TENGERI HALAK

HUSVÉT NAGYHÉTRE.

Naponta friss szállítmányok hűtő kocsikban:

Tengeri lazac kilója 76 fillér.

Kalifornia „ 76 „

Minden más faj valamint füstölt halkülönlegességek felülmúlhatatlan jó minőségben a legolcsóbban

Szétküldés postán és vasuton gondos csomagolásban utánvétellel.

SZAKÁCSKÖNYV INGYEN.

Viszontelárusítóknak tetemes árengedmények!

Magy. halkonzervgyár és halkereskedelmi r.t.

Budapest, Központ: VI. Vágány-utca 12.

Soha többé!

nem változtatom szappanom, mióta Bergmann-féle „Steckenpferd” Liliemilchseife (liliom tejszappan) Bergmann és tsa Tetschen a/E. gyártmányát használom, mivel ezen szappan az összes orvosi gyártmányok közt a leghathatósabb szeplő ellen, használata után pedig tiszta, lágy és finom arczbőr marad. Darabja 80 fillérért kapható minden gyógyszertárban és illatszerkereskedésben.

JOL JAR
HA VALÓDI
PALMA KAUCSUK
SAROK
VAN CIPÖJÉN

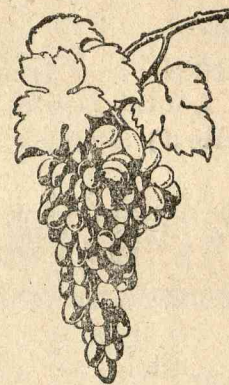
ROSSZUL JAR
HA NEM ÜGYEL A
VÉDJEJRE
TESSÉK
KIPRÓBÁLNI!

Globalin
a legjobb és legfinomabb
Czipőcrém
Fritz Schulz jun. R. T. Eger, Csehszlovákia

Aki olcsó szőlőkarót
őhajt beszerezni és pedig: 3-4 méter egyenes és 3 méter csapkarót — bármely mennyiségben készletben találhat

DERSY ANTAL fatereskedőnél Székelyudvarhelyt.

Szőlőoltvány eladás!!

Aki egészséges, olcsó, szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós
lelkismeretesen vezetett
oltványtelepéhez

Ös-Csanádon (Torontálmegye.)

ahol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökerező és sima szőlőoltványok, bor- és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökerező szőlővesszők, nemkülönben ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok.

Gyümölcsfa- és rózsaszőlőoltványokban nagy választék.

Faj- és árjegyzék kíváncsiakra ingyen és bérmentve.

A számos elismerő levél közül itten csak egy:

Tek. **Vityé Miklós** urnak **Ös-Csanád**. Szívesen hozom tudomására, hogy az ön által szállított szőlőoltványok a legszebben fejlődnek és csak díszesítetnek, mel a küldött szőlőoltvány anyag. Bárki nek ajánlhatom a pontos, gyors kiszállítás és megbízhatóságát fogva. Makó. 1909. július 10. Kiváló tisztelettel **Dr. Makó Sándor**, ügyvéd.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. Hattyú gyógyszerár által Majna Frankfurt.

MEGNYILT! MEGNYILT!

SAVOY- A főváros legszebb
utvonalan, nyugodt
és előkelő helyen.

S nagyszálloda

BUDAPEST, VIII. József-körut 16. szám.

A főváros legmodernebb és legújabb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum cleaner. Villanyvilágítás. Társalgó-termek. Legnagyobb kényelem. Előkelő étterem és kávéház. Interurban, telefon. Mérsékelt árak, szobák 3-kor-tól feljebb, fűtés, világítással együtt. Modern egészségügyi tekintetek szerint berendezve. Villamos vasut-közelkedés az ösz-
***** szes pályaudvarokkal. *****

NAGY TAVASZI SZÖVET- ÉS SELYEMVÁSÁR!

Weiner Mátyás divatáru-
házában,

Budapest, VI. Andrassy-ut 3. sz.

Eladásra kerülnek:

120 cm. széles Diagonal cheviott	55, 68, 98 kr. és feljebb
120 cm. széles Serge kamarn	55, 75 kr. és feljebb
120 cm. széles Tavaszi angol kelmék	98 kr. és feljebb
Perkalin, a legjobb gyártmány	19, 24 és 35 kr.
Mosó delain, remek minták	25, 32 és 42 kr.
Angol zefírek	32, 45, 55 és 75 kr.
Selyemruha, vászon	39, 45, 55, 75 kr. és feljebb
Fehér áttört batiztok	24, 28, 35 kr. és feljebb
Madaira és himzések	45, 55, 65, 75 kr. és feljebb
Mosó Grenadin ujdonságok	85 és 115 kr.
Pongis és Luisin selyem	58 és 68 kr.
Tafotta ruha selyem	65, 85, 95 és 115 kr.
Dupla széles nyers mosó selyem	98 és 145 kr.

Nagy választék francia és angol kosztüm kelmékben, csipkeshövetek, ruhadíszek, szalag, fátöl és mindennemű női pipere-czikkekben. Mintákat vidékre készséggel küldök. — 20 koronán felüli megrendeléseket bérmentve szállítok.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borrhól nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökerező vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól. Cím:

Szücs Sándor fia szőlőtelepe Bihardiószeg.

5500

közjegyzőileg hitelesített orvosi bizonyítvány és magánemberektől származó elismerés bizonyítja, hogy a

Kaiser-féle mellkaramella

a leghatásosabb szer

Köhögés

elnyálkásodás, rekedtség és mindennemű mellbántalmaknál. 20 és 40 filléres csomagokban, valamint 60 filléres dobozokban kapható

Kinnich Tivadar és Vlád Virgli gyógyszerárakban.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióznak bizonyított háziszere, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyított közszerénél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárakban kapható.

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerárak az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

NAGYENYED= re forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra.

Gyümölcsfacsemeték
Sétányfák, Díszeserjék, Tülevéliek, Kerítésnövények, Boggyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok. (I. ssima áru) európai és amerikai sima és gyökerező vesszők. (Oktató díszárjegyzék kíváncsiakra ingyen.)

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Gazdák!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket európaszerint hírneves magánjáró és vontatható benzinlokomobilok, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!

Benzinmotoros kötő, faapritógépek
vontatásra és magánjáró szerkezettel
Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek.

Kellner és Schanzer
Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. sz.
Sürgőnyezim: „Világosság” Budapest.

Kereskedők figyelmébe!

Nagy mellékjövédelmet érhetnek el, ha önmaguk, vagy megbízottjuk útján vevőiknek könnyen elhelyezhető cikket ajánlanak vételre. Szíves ajánlatok: **SZABADKA** postafiók 43. sz. intézendők.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. **Misselbacher J. B.** cégnél.